

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter vsake po pošti prejetan na avstro-ogrske dežele na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kder hodi sam posil, plača na vsa leta 25 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izločene vplačilne naravnine se ne odira. — Za ostanila se plačuje od petdesetpet petit-vrsto po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopini naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranjskih ulicah št. 8, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljito pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

Dogodki v Ricianjih.

Iz Ricianj, 17. dec.

Kakor znano iz „Edinosti“, prišel je v Ricianje zopet pred časom — dasiravno to nikomur v Ricianjih ni bilo prej naznanjeno — duhovnik iz Rojana v osebi Jakoba Ukmarja. Mož je prvi klerikalec Trsta in okolice. Prišel sem kaj se je nastanil v našem od tržaške škofije zanemarjenem in pobitem župnišču.

Še isti dan popoldne je prišel kanonik Kosec (bivši kaplan na Katinari) v spremstvu Ukmarja k vaškemu županu ter mu priporočal Ukmarja, češ, da smo dobili zopet enega dobrega dušnega in svetega pastirja in da naj ga vsprejememo. Župan, malo zanimajoč se za njegove besede in imajoč polno drugega dela, mu je kratko, toda osorno odgovoril, da on Ukmarja absolutno noče pripoznati in da ga na nobeden način ne sprejme. Pač pa je obljubil, da pride drugi dan k župniku samemu deputacija povedat, kakega mnenja da so drugi vaščani, ki se ravno zberó na posvetovanje radi nekega zemljišča. Nadalje je rekel kanoniku, da se nikakor ne spodobi in da ni postavno poslati tako na tihem kaplana v vas kakor nanovo kupljeno živino v hlev. Prej, kakor poslati tako osebo v farovž, je nadaljeval župan, morali ste ga prej popraviti, očistiti in spraviti v red. Le idite ga pogledat v kakem stanju se nahaja; skoraj niti ene šipe ni na oknih cele; kako bode ta ubogi revež v tem mrazu prestajal cele noči. Pogledajte tam (mu pokaže na cerkev), kaj ste naredili. Dokler je bila cerkev v naših rokah, je bila vedno čedna, a pogledajte jo sedaj: vsa zanemarjena, polna prahu in vse pobito.

Na te besede sta Kosec in Ukmar odšla, ne da bi zinila besedico.

Zvečer so se res zbrali vsi vaščani Ricianj in Loga. Ko se je začelo posvetovanje o tej točki, je na-

stal velik hrup in krik. Še nocoj, so odmevali klici po dvorani, naj gre deputacija h kaplanu in naj mu sporoči obvestilo, da naj pobere svoja šila in kopita in da naj gre svobodno, odkoder je prišel. Drugi dan že ob 8. uri zjutraj mu je sporočila deputacija, sestojeca iz župana, dveh starešin in obč. svetovalca, sklep vaščanov. Od tistega dne naprej se sliši zvonjenje in se vrši vsak dan maša.

V cerkev ne gre nikdo izvenšiš kaplanove kuharice in učiteljevih staršev, ob nedeljah pa se redkokdaj kdo priklati iz sosednjega Boršta, za kar tem sosedom izrekamo presrčno zahvalo. Ob torkih in petkih je krščanski nauk. Od jutranjih učencev seveda ne dobiva kaplan dovoljnega odgovora, kakor ga ni dobival Krančič.

Popoldanske učence — novince pa vabi s tem, da jim razdeljuje svete podobice, Družinske prijatelje, vsakovrstne razglednice od njegove kuharice in še celo cele letnike „Dom in Sveta“. Kadar jih vidi na cesti več skupaj, jih pokliče v farovž, jim igra na glasovir, da se jim prikupi, ter jim pravi, da, če bodo pridni in njega radi imeli, da jih bode peljal k Bogu v nebesa in da bodo od angeljev veliko obdarovani.

Z zanesljive strani smo zvedeli, da se je hvalil neki osebi iz duhovniškega zavetišča, iz pošte v Borštu, da bode polagoma vse Ricianjce spreobrnil. Oj, Ukmar, mari si morda misliš, da bodeš tudi v Ricianjih ustanavljal „Marijine družbe“ kakor v Rojanu in vzklikal v „Družinskem prijatelju“: „Rasti ti, za naše — Ricianje potrebna družba, razcvetaj se in prinašaj obilo sadu!“

Ukmar, kje si rojen? Nekega dne je vprašal župana, kdo da brani ključke od pokopališča. Na vprašanje, da kaj jim hoče, je odgovoril, da bi šel rad na sprehod. Župan mu je odgovoril, da na pokopališčih se ne spodobi sprehajati, kdor da se hoče sprehoditi, da naj gre v mestni vrt v Trst, nikakor pa ne na pokopališča.

Odkar se nahaja ta sveti mož v Ricianjih, imeli smo tri civilne pogrebe in štiri civilne poroke. Prvi pogreb je gledal z okna in vlekel na ušesa zvoke godbe, drugega je šel gledat na železniški most nad pokopališčem, tretjega mrtveca pa se je nadejal on zakopati.

Minoli torek, dne 12. t. m., umrla je 53letna Katarina Kurec, soproga znanega in uglednega veleposelnika Ivana Martina Kureta. Ukmar, izvedši za tega mrliča, je prišel osebno vprašat Kureta, ako mu da dovoljenje, da bode on pokopal. Kurec mu je ponudbo odklonil s pripombo, da njegove soproge ne bode pokopal ne Ukmar in tudi ne nobeden katoliški duhovnik, marveč župan Berdon.

Ukmar pa ni bil s tem odgovorom zadovoljen, informiral se je — ne ve se kje — ob kateri uri bode pogreb, se oblekel, kakor da bode on zakopal, in čakal s svojim cerkovnikom z ugašeno svečo v roki na trgu malo pod hišo žalosti. Po odpetju „Blagor mu“ se je jel premikati sprej, katerega je vodil župan Berdon, in godba je začela svirati žalostinko. Ko se je sprevod nekoliko oddaljil, začel je kaplan polagoma stopati vedno kakih 30—40 korakov za istim in moliti na knjigo naravnost na pokopališče. Po izvršenih molitvah in odpetju žalostinke se je ljudstvo razšlo — le on in grobokopi so ostali. Pravijo, da med zakopavanjem je od daleč na gomilo nekoliko poškrbnil in odšel. Ker je bila pokojnica dobro znana, udeležilo se je pogreba približno kakih šest tisoč oseb. Vse to občinstvo je z veliko napetostjo gledalo kaplana tam sredi pokopališča, kaplan je stal zmiraj na mestu kakor kaka prikazen. Zakaj se je usiljeval na pokopališče in nepotrebno razgrevati mirne ljudi, bodo čitatelji uganili iz tega, da je bilo ob času pogreba kakih 30 orožnikov okolu pokopališča poskritih v grmovje.

Državni zbor.

Dunaj, 17. decembra. Po dolgotrajnem pogajanju med ministrskim predsednikom in češkimi radikali se je končno doseglo sledeče sporazumljenje: Čehi umaknejo vseh svojih 51 nujnih predlogov, da bo mogoče rešiti proračunski provizorij nujnim potom, ako treba, tudi brez prvega branja. Zato pa mora priti najprej na vrsto nujni predlog za izboljšanje plač pisarniškim uradnikom. — Vkljub temu so navidezno delali obstrukcijo s tem, da so zahtevali dobredno čitanje došlih vlog ter spravili končno na vrsto tudi nujni predlog o ureditvi delavskega zavarovanja.

V začetku se je predložil železniški minister zakonske načrte o subvencioniranju lokalnih železnic, trgovinski minister pa avtetično vsebino o dogovoru z Ogrsko zaradi zalaganja armade.

Okrožno sodišče v Ljubnem prosi za izročitev poslanca dr. Ploja, ki se je sam prijavil s zahtevo, da se uvede sodna preiskava, da dokaže posl. Steinu obrekovanje. — Deželno sodišče v Ljubljani pa je umaknilo svojo zahtevo glede izročitve posl. dr. Tavčarja. — Posl. Malik, Resel in Erb so interpelirali zaradi znanega dogodka v Mariboru, ko je polkovni zdravnik dr. Svaton smatral obstreljenega dragonca za pijanega. — Poslanec dr. Ploj je interpeliral zaradi samonemških napisov na lokalni železnici Svetna ves-Borovlje; nadalje je interpeliral ministra notranjih del zaradi ureditve občinskih zemljišč na Spodnjem Štajerskem. — Posl. dr. Korošec je interpeliral zaradi smrti kmeta Sagaja na cesti Ljutomer-Št. Jur. Povožili so ga baje neki nemški uradniki.

Čitanje došlih vlog je trajalo cele tri ure. — Ker se med tem dognal kompromis med vlado in češkimi radikali, se je začelo razpravljati o

imenovanem nujnem predlogu posl. Sobotke (izvoli se naj odsek, ki naj določi principije o splošnem zavarovanju delavcev za slučaj bolezni, starosti, onemoglosti ali brezdelnosti.) Posl. Sobotka je svoj predlog utemeljeval dve uri. Potem sta govorila poslanca Fresl in grof Sternberg. Pri glasovanju je bil nujni predlog odklonjen. — Posl. Fresl je razpravljal o akciji poštnih uslužbencev, ki hočejo pričeti pasivno rezistenco. Vprašal je predsednika, ali se hoče pogovoriti v tej stvari s trgovinskim ministrom, da se ustreže zahtevam poštnih uslužbencev, preden nastane pasivna rezistenco.

Jutri bo zopet seja. Na vrsto pride zakon proti pijančevanju.

Volilna reforma pred gosposko zbornico.

Dunaj, 17. decembra. V poročilu specialne komisije gosposke zbornice, ki ga je sestavil dvorni svetnik Lammasch se zagovarja pluraliteta s tem, da bo zbornica pospeševala realne zahteve naroda le, ako dobe drugi glas volilci, ki imajo več skušenj in trezno razsodbo, ki so mirnejši in pametnejši, ki niso tako pristopni agitatoričnim vplivom, razburjivi strasti in frazam. Nadalje pravi poročilo, da sta zahtevi po pluraliteti in „numerus clausus“ v ozki zvezi. Radikalnejša ko bo poslanska zbornica, tembolj je potrebno, da je gosposka zbornica močna.

V sredo se zberejo vsi trije klubi gosposke zbornice k skupnemu posvetovanju, da se zedinijo za končne sklepe, o katerih se začne v četrtek razpravljati v plenumu.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 17. decembra. Odsek je imel danes zopet sejo ter je razpravljal o varstvu volilne svobode (kancelarparagraf). — Posl. dr. Adler je izjavil, da mora iz praktičnih (?) in političnih vzrokov glasovati proti vsaki izjemni določbi. Duhovniške agitacije tu-

LISTEK.

Zapiski slovenskega kolesarja.

Priobčuje Josip Knaflič.

(Dalje.)

Takrat je mrknilo v gradu tisto okno in zasvetilo se je drugo zraven. Pes je zalajal, kratko, togotno, a Zoran ga je udaril po gobcu; in potem se je bliskoma obrnil in zaklical: „Ugasnite luči! Tatovi so v gradu!“

Njegov ukaz, tako buren in osoren, je kar usekal po nas, in v hipu so bile upihnjene vse svetilke, ki so itak večji del samo še brlele, in zdaj smo stali tu, skriti v nevidni temi, molče in oči uprte v grad, kjer je ravno nam nasproti svetlikalo dvoje oken. Izgledalo je, kakor bi prosto gori v zraku trepetali dve štiriočasti, bledorumeni in črno prekrizani svetli lisi, liki oči kake čudne živali, ki se o njih sanja včasih človeku. In zdaj se je prikazala v isti visočini, a precej daleč v stran, tretja taka lisa. Bilo je očitno: nekdo je hodil z njo po gradu.

Iz teme je zagolčal glas jurista Kače:

„To bo tvoj rajni stric, Lovre, ki hodi po noči gledat, če si doma, pa te zmeraj zastoj išče po vseh kotih.“

Gospode zadaj je lomil smeh, to je bilo čutiti, Zoranovega obraza pa nisem razločil. A zašepetal sem mu zdaj:

„Lahko je pa ravno hlapec...“

„Ne“, je odvrnil. „Fant je pošten. In ko bi hotel krasti, bi napravil to pač po dnevi. Lumpa gotovo niti doma ni, vasuje pri kakem dekletu. Zato so tatovi lahko prišli v grad.“ In nato je zaklical s pritajenim glasom:

„Gospodje, ne smemo prav nič čakati! Saj Vas je volja, da gremo nad-nje?“

Če nas je bila volja! Kaj takega nam je še manjkalo!

„Pst, gospodje, samo tiho, prosim, in previdno!“ nas je moral krotiti Zoran, ki je bil videti sam premalo razburjen. „Dovolite, da komandiram jaz! Pred vsem: revolverje imate?“ Imeli smo jih vsi.

„Torej, prosim, naj vzame vsak še svojo svetilko, kolesa pa pustite tukaj.“

„Gospodom tatovom na razpolago“, sem slišal golčati jurista Kačo.

Skrili smo kolesa pod jelke, pod varni plašč njihovih od tal segajočih vej, in potem je dal gospod Zoran nadaljna povelja. Določil je, da straži polovica grad od zunaj, polovica nas pa udere v notranje prostore. K vhodu v drevoval je legel na gospodarjev ukaz pes John, in gorje tatu, ki bi to izkušal pobegniti v gozd!

In zdaj smo stekli proti gradu, v hitrih, velikih skokih kakor volkovi, in ga hipom obkolili od vseh strani. Tatovi niso niti postavili straže niti nas niso opazili. Luč zgoraj je svetila dalje in bilo je povsod vse tiho, samo veter je godel na grajski strehi in počasi je začelo deževati.

Kakor smo slutili, tako je bilo: tatovi so vlomili v grad pri zadnjih vratih, od gozda sem; našli smo jih samo priprte. Tu-sem, kakor na najvažnejšo in najnevarnejšo točko, je postal gospod Zoran bivšega atleta ljubljanskega Sokola, jurista Kačo. Usedel se je tja na sredo praga, debel, širok in grozen kakor kakšen kitajski malik — petorica nas, z Zoronom na čelu, pa je smuknila v grad.

„Prižgite svetilke!“ je velel Zoran in v globoko temo okoli nas je zasijala bliskoma solnčna luč acetilenk.

Stali smo v visoki odprti veži, spredaj široke kamenite stopnice dol na dvorišče, na desno stopnice v gorjenje prostore.

Gospod Zoran mi je zašepetal: „Pojdite Vi tukaj čez dvorišče in po velikih stopnicah gor, takoj na levo od sprednjih vrat so. Mi gremo tukaj. Zgoraj se potem dobimo.“ In ker sem ga menda gledal začudeno, je pristavil: „Lahko je tudi tam kdo. In Vi se mi zdite nekako trezni nocoj.“

„Hvala!“ sem rekel, skril svetilko pod pelerino in odšel čez dvorišče. Bil sem kmalu pri velikih vratih, onkraj katerih je, kakor sem vedel, stal na straži eden naših. In že sem plazil gor po stopnicah. A nisem dospel še do vrha, ko se je razlegnil po gradu strahovit ropot, streljanje in krik — sovražnika sta se spopadla!

V veliki razburjenosti sem hitel gor, v levici svetilko, v desnici revolver. Prišel sem zdaj na dolg, prostoren koridor, v konec starega gradu, ki je bil videti zapuščen, dišalo je po trohobi, tuintam je molel iz stene

rog jelena ali divjega kozla, tla pod menoj so škripala obupno, in ko sem posvetil pri prvih durih, mi je zazijala nasproti popolnoma prazna soba.

Naenkrat pa mi ugasne svetilka. Zakaj, to vedo samo bogovi. A čutil se ne bo temu noben kolesar, ki ve, kako muhaste da so acetilenke. In užigalic nisem imel nič! Taval sem torej semtertja po temi kakor slepec in izkušal priti kam.

Vrišč na oni strani je polegel med tem; streljanje je utihnilo, razlegalo se je samo še vpitje in zdaj bliže zdaj dalje je odmevalo bobnenje tekajočih korakov.

Kar sem trčil v temi z nekom skup! Zgrabil sem ga in spoznal takoj, da je ženska. Grizla me je in bila pridno okoli sebe. A boj ni bil težak; kmalu sem jo imel na tleh. Nekaj časa je še cviliila in se zvijala, potem je obležala tiho in negibno.

Za stenami neke se je vzdignil zdajci velik grohot in spodaj na dvorišču je golčal jurist Kača. Začel sem kričati in klicati. In kmalu so se odprla neke vrata, zasvetila je luč in glas gospoda Zorana je zaklical: „Halo, kje ste?“ Za njim so prihajali drugi.

dikancelparagraf ne bo zmanjšal, temuč povečal (?). Potem je govoril justični minister, nakar se je glasovalo. Vsi predlogi, ki zahtevajo kancel-paragraf, so bili odklonjeni.

Novi obrtni zakon.

Dunaj, 17. decembra. Specialna komisija gosposke zbornice je danes sprejela novo obrtno novelo v tretjem branju. Vsi minoritetni predlogi so bili odklonjeni, tako da dobi zbornica le predlog komisije.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 17. decembra. Policija je aretovala ves odbor poljske socialistične stranke, 63 oseb.

Petrograd, 17. decembra. Vejno sodišče je že začelo obravnavati proti napadalcem na admirala Dubasova. Med atentatorji je dijak Kusnezov. Preden izve širša javnost o razpravi, bodo že vsi atentatorji obojeni.

Moskva, 17. decembra. V predmestju Birsmanov je našla policija veliko zalogo orožja in smodnika, 7 bomb in pol centa dinamita. Zaprla je 30 revolucionarjev.

Šolski štrajk na Poznanjskem.

Berolin, 17. decembra. Velik poljski shod v Poznanju je sklenil zaprositi papeža (*) za posredovanje v šolskem štrajku.

V Berentu so razkačeni Poljaki vrgli bombo v stanovanje nemškega učitelja. Bomba je poškodovala le stanovanje, a ranila ni nikogar.

Dopisi.

Iz Idrije. Pretekla nedelja je zopet enkrat napolnila dvorano naše „Citaltice“ — videli smo namreč ta dan prvokrat na našem odru šaloigro „Cigane“. V obče se je igralo dobro — no — in dokazalo se je tako znova, da so naši diletantje sposobni tudi težkih nalog, kajti prepričali so nas, da imamo v njih moči, vrle moči, ki pač delajo vso čast našemu odru. — V svojo predstavo je privedel dokaj burnega smeha provzročujoč humor g. R. P., ki je postavil izbojen tip vedno „v rožcah“ se nahajajočega, dobrodušnega sodniškega sluga. Videlo se mu je, da se je res popolnoma življal v svojo nadvse komično vlogo, kajti igral je res tako dovršeno, kot bi imel bogsigavedi kako „prakso“. Boljše „ga“ ni mogel zadeti! G. R. P. se je v komiki z lepim uspehom pridružil sprlo svoje prirojene šaljivosti g. L. B., glava ciganov. Bil je pač v svojem elementu, ko je imel dokaj priložnosti pokazati neusahljivi vir svoje naravne komike — in na ta način je spravil znaten kos veselega, glasnega smeha vzbujajočega življenja v igro. Priznalo je omeniti gosp. J. N., ki je svojo vlogo kot avskultant in — pristav rešil dobro, dasi se nam je zdelo, da nam mladega avskultanta ni predočil tako, kot bi ga bil on lahko. Malo maske bi mu — vsaj po mojem mnenju — tudi ne škodilo. Vseeno se je potrudil za svojo vlogo g. R. N. kot mlad odvetnik, a bil bi še veliko boljši, da je bil za spoznanje živahnejši. Zadovoljivo je na-

Potegnil sem svoj plen od tal in ga pokazal s triumfom.

„Aj, glejte jo, ptičico!“ je donelo v krogu.

„Pa še kako srčkana ptičica je to!“ je vzkliknil eden. Gospodje so se smejali, padali so dovtipi...

Zenska je bila mlada in zares mična. Jokala je in izkušala skriti obraz.

„Peljimo jo k drugim!“ je ukazal gospod Zoran.

V veliki sobi, kjer je bilo vse razvlečeno in razmetano, so se nahajali vjeti tatovi, vsega skupaj dva. Dva raztrgana, klavrna kmeta, eden visok, suh in krepek stavec (s hudimi očmi, drugi droben človeček kakih trideset let. Postavljena sta bila tja v kot, od glave do nog povezana z debelimi vrvmi, pred njima pa je stal široko razkoračen jurist Kača in golčal vanja. Obraz jurista Kače je bil krvavo razpraskan; — četrtemu članu tatinske družbe namreč čisto mlademu, napol odraslemu fantiču se je posrečilo, da je — enako kakor nekoč David Goljata — premagal atleta ljubljanskega Sokola in utekel! In psu Jonu je junaštvo tega fantiča očitno tako imponiralo, da ga je pustil prijazno mimo.

stopil g. F. L. kot sodnik, no poznalo se mu je malo, da ni predbro znal svoje vloge. Izvrsten predstavitelj sodnega nadzornika tako po dobri igri, kakor po jako primerni maski je bil g. F. Š. — Častno kakor navadno so nastopile ta večer tudi naše gospiče, izmed katerih je bila v vlogi naivne Anice gđ. A. Š. s svojo ljubko govorico in simpatično zunanostjo tako popolnoma na svojem mestu, da si pač ne smemo želeli boljše Anice. Igrala je res tako naravno, živahno in pristržno, da je morala vsakemu ugajati. Preoblečena je bila tudi kaj ljubka ciganka. Tudi igra gđ. L. C. in g. A. P. kot igralcev in gđ. M. S. kot Aničine matere je bila dobra, četudi s'e bili ob gospiči po svoji zunanosti namreč za ti vlogi nekaj premladi. — Obilo smeha smo imeli pri vsakem nastopu ciganov — in kako tudi ne, saj so bili tako živahni, kričeči in nadležni, kakor res pravi cigani. Ljubkejših cigank, kot ste bili gđ. M. T. in gđ. M. P., si bi težko predstavljali. In tudi v manjših vlogah se je nastopalo povoljno; in naš „Sokol“ je lahko prepričan, da je s svojimi mladimi, čilimi močmi zopet enkrat zabaval in zbrljal smeh — kaj drugega pa od „Ciganov“ kot šaloigre ne moremo zahtevati — zato pa toplo priznanje vsemu društvu, pa tudi vsem posameznikom — po njihovih zaslugah, kajti napravili ste nam bili jako prijeten večer — in to v adventu.

Iz Radovljice. V sobotni številki „Slov. Naroda“ nekdo iz Bleda po vsej pravici toži o žalostnih razmerah poštne urada na Bledu in njega poštne zveze. Kakor je pa nam znano, je že lansko leto član trgovske in obrtne zbornice naš trgovec L. Fürsager v jedni zborničniški predlagal, da se pozove poštno ravnateljstvo v Trstu, da ono vpelje redne poštne zveze med Bledom in novim kolodvorom v Zaki za pošto, katero bi oddajali poštni vlaki, vozeči na novi progi v blejski postaji, to pa zato, ker je gotovo pot od blejskega kolodvora do poštne urada v Zaleh krajša, nego ona iz Jesenic do Leseca po stari gorenjski progi, in od Leseca po vozom šele v Bled. A za vso ono pošto, katero oddajajo v Ljubljani poštini in brzovlaki južne železnice, in ta se ne sme podcenjevati, kajti obstoji še vedno iz pošte deloma še z Dunaja in tudi Trsta, cele pošte iz Reke, Opatije, Dalmacije, Hrvaške-Slavonije, Južne Ogrske, Spod. Štajerske, Dolenjske, Notranjske, Ljubljane, Škofje Loke, Kranja, Radovljice do Leseca, za ta del naj pa poštno ravnateljstvo v Trstu ukrene potrebne korake, da se bo de prevažala ta pošta z Lesec z vozom direktno na Bled, ne pa iz Leseca do Jesenic po železnici in od Jesenic do Bleda zopet po železnici in šele od blejske postaje z vozom do poštne urada v Zaleh. Ta predlog Fürsagerjev je bil enoglasno sprejet. Enak predlog stavlja je tudi lansko leto v deželni zbor poslanec Pogačnik, kateri je bil tudi enoglasno sprejet. Naloga Blejcev je bila pri tem, kar sta Fürsager in Pogačnik v imenu cele dežele predlagala in zahtevala, vztrajati, in kako lahko bi bili to dosegli, ker imajo v poletnem času kar dva poslance, ekselencije barona Žvegele in g. dr. Ferjančiča na razpolago, tako rekoč pred nosom! Nam ni znano, so v tej važni zadevi storili kake korake? Svetujemo Blejcem torej tem potom, da se v tej važni zadevi obrnejo pismeno na omenjena dva gg. poslance, da jim ona dva izvojujeta redne poštne zveze z Bleda v Lesce in Zako, v Zaki tudi prepotrebni nov poštini in brzovlaki urad z nabiralnikom na poslopiju postaje, in pa v hiši, kjer bo nastanjen poštni urad. Na noge torej Blejci, ker tu je treba vztrajnega dela!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. decembra.

— Stoindvajset tisoč mrličev in nič zmaga! Pod tem naslovom je priobčil poslanec Grafenauer v „Miru“ članek, v katerem piše med drugim: Tridesetletna vojska je končana. Stoindvajset tisoč mrličev pokriva bojno polje! Pobit je slovenski Korotan, oškodovan slovenski narod! Nemo zrejo trezni vojskovodje nekdanjega Korotana v bodočnost. Tristo let — in teče že četrto stoletje — se je bojeval in se bojuje koroški Slovenec za krst sveti in svobodo zlato in bojeval se je do 1. grudnia 1906 z večjim ali manjšim uspehom za svetinje svoje. Zgrudil se je dne 1. grudnia! Ne polastni krivdi, ne; junaško se je boril za svojo pravico ves čas. In sad vsega dela? Sad vsega tega njegovega trudapolnega dela je — politična smrt. Njegov uničevalec pa je avstrijsko

sko zdravje ali smrt zagrizeni, krvni njegov — brat. Avstrijsko „zdravje ali smrt“ pa je zmagal po imenu „volilna preosnova“. To je tisti, po posebni za slugi naših slovenskih državnih poslancev vzgojeni zmag, kateri je s slastjo in po enerzijskih svojih otrok požrl koroški Slovenec. Ko pa bodo prebavljeni enkrat ti, bo z vso gotovostjo požrl tudi tiste, ki so v svoji gorečih delavnosti „za sveto stvar“ izkopali grob Slovence na Koroškem. In ne le nje, ampak tudi tiste, katerim ni treba dajati danes nobenega odgovora. A prišel bo čas tudi za naše grobokope, da jim zadoni na uho glas ljudstva: „Dajte račun od svojega hiševanja!“ In tedaj? Če pa so njihovi volilci politično tako zreli, da ali ne vedo ali si ne upajo zahtevati računa, no, potem so volilci svojih poslancev vredni. Od večine Kranjcev, ki prihajajo k nam po opravkih, ne moremo dobiti vtiska bratske naklonjenosti in politične zrelosti. Če pa je katoliško prepričanje na Kranjskem tudi na takistopinji, potem je povsem umljivo, da pošlje tako ljudstvo same „ruske generale“ v državni zbor. Glede taktike pri sklepanju o za nas tako usodepolni volilni preosnovi so slovenski državni poslanci ruskim generalom v Mandžuriji na las podobni. Trije japonski generali: Lemiš, Dobernik in Bartoli so premagali vso pr..... slovensko državno delegacijo, katere se v svoji nadutosti upa imenovati: „Slovenska“ ljudska stranka. Zdaj, ko smo koroški Slovenci pokopani po vzornem katoliško-narodnem delovanju in prizadevanju „Slovenske zveze“, se naj hudič imenuje kakor mu drago, mi kranjskim Slovence n jihove „simpatije“ za naš nočemo vračati; še manj pa morejo oni od nas kake naklonjenosti pričakovati. Gore med Korošci in Kranjci so se prevrtale, zato pa se je mogoče za vedno napravil med nami zid bratske mrznje, kije bolj nevaren in slovenskemu narodu bolj škodljiv, kot morejo biti od narave postavljene zidovi. **Slabo ste zidali, a vaše je to delo!** Mi Korošci smo prodani; iz poprej čisto slovenske dežele Kranjske ste pripustili napraviti za vedno dvojezično deželo, obmejnim Slovence na Štajerskem in v Primorju ste priborili mandate, kojeso ti svoji čas deloma že imeli, deloma pa so za nje ravno tako sigurni, kot je naš koroški „slovenski“ mandat. In to imenuje „Slovenec“ zmago. Kdor v tako zmago veruje, imasamo enkorak do političnega idiotizma. Da so si dali poslanci „Slovenske zveze“ sami sebi zaupnico, to kaže, da se med seboj poznajo. Zaupanja in zaupnice volilcev, ki tudi sami politično mislijo, slovenski dunajski seli ne zaslužijo vkljub zmagi, ki so jo po njihovem mnenju glede na rešitev volilne reforme dosegli, razen na Kranjskem, kjer so menda zaupnice sploh jako poceni.

— Klerikalna častikraja — kaznovana. Včeraj popoldne se je pred deželnim kot vzklicnim sodiščem vršila razprava o pritožbi Jurja Omana ter Andreja in Ane Dolinar zoper razsodbo tukajšnjega okrajnega sodišča, kjer so bili imenovani trije obsojeni v zaporno kazen, ker so naduhtelja Grmeka in njegovo soprogo obdolžili, da sta 30. oktobra 1905 na krvavih sorških dogodkih, hujkala ljudi. Zasebna tožitelja je zastopal odvetnik Novak, obtožence pa dr. Schweitzer. Potrjena je bila prva sodba, po kateri bo moral Juri Oman sedeti 10 dni, istotako Andrej Dolinar, Ana Dolinar pa pet dni. Stroškov bodo plačali do 1400 K. — S tem je torej to poglavje sorške afere definitivno rešeno in kaplan Brajc in ljubljanski škof se lahko radujeta svojih sadov. Mesece in mesece že

traja divja gonja naših klerikalcev proti učitelju Grmeku in njegovi gospe. Kakor so uničili župnika Berceta, tako so sklenili storiti z Grmekom. Spominjamo na strupene članke in notice v „Slovenecu“, kjer se mu je v številki za številko podtikalo, da je on z župnikom Bercetom uprizoril sorške dogodke dne 30. oktobra 1905. Opozarjamo zlasti na nervozen trud in prizadevanje kaplana Brajca, ki je sestavljal z raznimi svojimi privrženci zapisnike, da bi dokazal Grmeku hujkanje, in priobčil potem tiste zapisnike v „Slovenecu“. Grmeku se je naposled posrečilo prijeti tri klerikalne osebe in jih poklicati pred sodni stol, kjer naj dokažejo svoje trditve. Nahujskani obtoženci so imeli drzno čelo, da so izjavili, da nastopijo dokaz resnice za svoje obrekovanje. Posebno Andrej Dolinar je mogočno zatrjeval, da bo vse dokazal. In kako klavern je bil ta dokaz! Od obtožencev predlagane priče so izpovedale diametralno nasprotje tega, kar je želel dr. Schweitzer. Nihče ni slišal govoriti Grmekove gospe sramotilno o kaplanu Brajcu. In še tiste priče, ki so „ugodno“ izpovedale za obtožence, so si tako nasprotovale v svojih izpovedih, da je bilo jasno, da stoje pod vplivom od gotove strani. Čim več prič je predlagal zagovornik obtožencev, tembolj se je videlo, kako se hoče umetno nekaj dognati, kar se sploh dognati ne da. No in včeraj je dr. Schweitzer predlagal zopet celo vrsto novih prič, ki bodo jasno in določno povedale, da so tditve obtožencev resnične. Zakaj brihtni dr. Schweitzer takoj v začetku pravde ni navedel teh prič, ki bi bile „izrezale“ njegove nedolžne ovčice? Njegovo trditev, da se je obtožencem popolnoma posrečil dokaz resnice, je že ovrnilo državno pravdnistvo, ki je na podlagi materiala ki je za podlagorazsodbam v tej zadevi, izjavilo, da ni nobenega vzroka, posaditi Grmeka na obtožno klop. — Mismo zdaj radovedni, kaj poreko šolske oblasti, ki so vsled „Slovenčevih“ in drugih obrekovanj vodile preiskave proti Grmeku in njegovi soprogi! Škof pa ima zdaj najlepši dokaz, kakšne sadove rodi Brajčevo hujkanje, gosp. Grmek in njegova soproga pa sta z včerajšnjo razsodbo dobila lepo zadoščenje za nečuvne napade od klerikalne strani. — Ali se ta klerikalna gonja zdaj ustavi? Ne verjamemo!

— Slovenski štajerski deželni poslanci in „Narodna stranka“. Splošno se je mislilo, da ne simpatizuje nobeden izmed štajerskih slovenskih poslancev z novo ustanovljeno „Narodno stranko za Štajersko“. To se je zlasti sklepalo iz tega, ker se nobeden izmed teh gospodov ni udeležil ustanovnega shoda v Celju. Kakor pa poroča „Narodni List“, je deželni poslanec Ivan Vošnjak brzojavno pozdravil ustanovni shod iz Budimpešte, poslanca Ferdo Roš in Fran Kočever se pa nista udeležila samo radi tega, ker sta bila po njih opravičena zadržana, in sta svojo odsotnost tudi opravičila. Potemtakem se te tri poslanee sme upravičeno šteti med pristaje „Narodne stranke“, kar je zanjo tem častnejše, ker so ti poslanci med svojimi tovariši menda edini, ki jih je poslala v deželni zbor res prava narodna volja. Pripomnimo, da je posl. Kočever tisti, ki je bil leta 1902. vkljub velikanskemu pritisku s strani duhovščine izvoljen v deželni zbor v ljutomerskem okraju proti znanemu dr. Korošču.

— Kakor pri nas! Ker je pred kratkim na Štajerskem ustanovljena „Narodna stranka“ sprejela v svoj program napredna, svobodomiselna načela, je uvedla duhovščina proti nji strastno agitacijo. Kakor pri nas na Kranjskem, tako se tudi sedaj na Štajerskem zlorablja leca za politično agitacijo najhujše vrste. In kakor grme pri nas na Kranjskem duhovniki raz prižnijo proti „Slovenskemu Narodu“, tako so sedaj jeli štajerski popi hujskati v cerkvi proti „Narodnemu Listu“ kot glasilu nove napredne stranke na Štajerskem. Tako je na primer preteklo nedeljo župnik v Smihelu nad Mozirjem grmel proti

naprednim listom in končno raz leco oznanil, da morajo priti vsi kmetje, ki čitajo „Nar. List“ h krščanskemu nauku, da se prepriča, ako znajo še šest resnic. Kakor se torej kaže, bo „Narodni List“ kmalu na indeksu in četudi ne bo pisal niti besedice proti veri! Po mnenju fanatizirane duhovščine sta pač vera in popovstvo istovetni stvari.

— Glavni odbor „Narodne stranke za Štajersko“ bo imel svojo prvo sejo v nedeljo, 6. januarja 1907 v Celju. Do tega časa morajo biti konstituirani že vsi okrajni odbori.

— Gospod poslanec Pogačnik nas je razveselil s sledečim dopiskom: „Slavno uredništvo!“ Z ozirom najvčerajšnjo vest v „Slov. Narodu“: „Le žal, zakaj ni povedal dični poslanec Pogačnik, zakaj mu niso na zadnjem občenem zboru „zakupa“ gorenjskih gostilničarjev votirali zaupnice s tem, da bi ga volili zopetnim preglednikom „zakupa“. Ja, Bauer, das ist was anderes.“ — sprejmite sledeči popravek: Jaz nisem bil nikdar član društva gorenjskih gostilničarjev za zakup užitnine, še manj pa kdaj preglednik „zakupa“. — Podnartom, dne 16. decembra 1906. — Josip Pogačnik, poslanec.“ — Prepuščamo gospodu dopisniku, da odgovori na to pisanje.

— Notarska vest. Notarska kandidata gg. Matija Marinček in Ivo Bukovnik, oba v Ljubljani sta imenovana za notarja, prvi za Tržič, drugi za Senožeče.

— Iz poštne službe. Višji poštni kontrolor g. Alojzij Antonič je imenovan za poštne ravnatelja v Trstu.

— V pokoj je šel višji poštni kontrolor v Gradcu Ivan Vouk.

— Šolska vest. Nadučitelj g. Ivan Malnarič je zaradi bolezni dobil dopust od 1. januarja do 1. aprila 1907.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Nocoj se ponovi Smetanova opera „Prodana nevesta“. Marinko poje ga. Skalova, Kecal g. Betetto, Janka g. plem. Reznov, Vaška gosp. pl. Zach, Krušino g. Oufednik. — Z ozirom na občinstvo z dežele ter na tuje postavilo je gledališko vodstvo štiri največje prireditve tega meseca za praznike na repertoar, in sicer se uprizori 25. zvečer „Prodana nevesta“, 26. zvečer „Za narodov blagor“, 29. zvečer „Potopljeni zvon“ in 1. januarja popoldne „Beneški trgovci“. Izvenljubljanski listi se vljudno prosijo, da ponatisnejo to objavo. — Slavna trdka J. J. Naglas stavila je za uprizoritev Cankarjeve igre skoro vso salonsko opremo brezplačno gledališču na razpologo, za kar ji bodi na tem mestu izražena najtoplejša zahvala. — Prihodnja predstava bode v četrtek, 20. t. m. (ne v petek).

— Šolski koncert „Glasbene Matic“. Kakor smo že poročali, priredi „Glasbena Matica“ prihodnji četrtek, dne 20. decembra v veliki dvorani „Narodnega doma“ s svojimi glasbenimi gojenci prvi letošnji šolski koncert, na katerem bodo gojenci najvišjih razredov javno pokazali, na kako visoki stopnji glasbene izobrazbe so že in koliko so od lanskega leta napredovali. Vstop je prost na sedeže in stojšča. Vendar se dobe rezervirani in nunerirani sedeži po 1 krono, da se jih poslužijo ono občinstvo, ki hoče v pokritje stroškov kaj žrtvovati. Dobivajo se v trafiki gospe Sešarkove v Selenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blagajni. Spored priobčimo jutri. Za danes omenimo le, da se bodo vrstile klavirske, violinske in solo-pevske točke, na koncu pa bode prvič, kar obstoji „Glasbene Matic“, nastopil kvartet na godala ter izvajal Haydnov komorni kvartet številka 34.

— Vojski - pevci. Naši domači slovenski fantje nimajo v cerkvi pri oficijalni maši godbe, kakor jo imajo Nemci. Pri 1. bataljonu 17. pešpolka je pa mnogo pevcev, ki pojó prav mične pesmice pri maši, kar privabi mnogo ljudi v cerkev, ki radi poslušajo petje moškega zbora. Pevcev je okoli 30, vadi jih računski narednik g. Anton Lavrič. Po včerajšnji maši je hotel neki stotnik domobranskega pešpolka poznati dirigenta Lavriča, kateremu je čestital za to službo in se pri tem prav laskavo izrazil: „das ist sehr hübsch“. — Torej tudi vojaški krogi pogrešajo godbe in celo simpatizujejo z vojaškim slovenskim zborom. To je vse hvale vredno, posebno če pomislimo, da v

celi Avstriji nobeden polk in nobeden drugi narod ne izvršuje kaj takega, kakor tudi ravno Slovenci-vojaki. Pa očitajo, da Kranjec je zabit, obratno naši fantje so res tič!

— **Zadruga krojačev, klobučarjev, rokovičarjev in krznarjev v Ljubljani** je imela v nedeljo v hotelu „Ilirija“ izredni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi zadrugni inštruktor g. dr. Blo-dig. Oblast je zastopal magistratni svetnik g. Šesek. Po običajnem pozdravu je naznanil načelnik g. Je-ločnik, da so se razdelila nova društvna pravila med člane zadruge in da se ustanovi v Ljubljani strokovni kurs za mojstre in mojstrice. Krojač g. Ložar je poudarjal potrebo strokovne organizacije krojačev in krojačic. Ker je obrt svobodna, se dela velika škoda zlasti krojačem. Da se krojaška obrt uspešno razvija, je potrebna strokovna izobrazba in ureditev razmerja med mojstri in trgovci. V ta namen naj bi stopila zadruga v dogovor s tukajšnjimi trgovci. Predlog je bil sprejet. Pri teh dogovorih bodo zastopali zadrugo gg. Jeločnik, Pahme, Rozman, Sedej in Šetinc. Učne pogodbe pri sprejemu vajencev se bodo odšle sklepane pri zadrugnem načelniku; original pogodbe ostane pri zadrugi, mojster in vajenec zastopnik pa dobita prepise. Končno je občni zbor protestiral proti prehudi reklami konfeksionarjev po ulicah in časopisju, s čimur se pospešuje umazana konkurenca. Nato so se obravnavala razna stanovska vprašanja.

— **Dognana identiteta.** V Godoviču pri Idriji so prijeli neznanega dečka. Poizvedbo so dognale, da je identičen z Ivanom Mihelčičem iz Ljubljane. Privede ga sem.

— **Na naslov slav. ravnateljstva c. kr. pr. državnih železnic v Trstu.** Z Gorenjskega se nam piše: Govori se, da se nameravata opustiti dva vlaka in sicer vlak št. 1721, ki odhaja iz Trbiža ob 4 uri 10 min. zjutraj in vlak št. 1720, ki odhaja iz Ljubljane ob 10 uri 23 min. zvečer po progi Trbiž-Jesenice. Ako je kaj resnice na tem, moramo na vsak način temu oporekati. Kako pridemo prebivalci doline do tega, da se nam vzame najlepša zveza z Ljubljano. Ali smo res mi prebivalci velikih občin kakor Belaveč, Rateče, Kranjska gora, Dovje do Jesenic tako „minderwärtig“, da nas hočejo popolnoma izbaciti od časa primernih zvez z Ljubljano? Kaj naj stori Dolinac, ki ima žez dan opravke v Ljubljani? Sedaj je sedel v Ratečah na vlak ob 1/2 5 uri zjutraj, dospel v Ljubljano je lahko vse opravil do večera in sedel ob 1/2 11. uri na vlak ter je došel domu še ponoči. Po novi naredbi nam pa ne kaže drugače, ko da se odpeljem v črti proti Ljubljani že prejšnji večer — tam bi morali prenočiti, kar pa stane denar. Svetoval bi slavnemu ravnateljstvu, ako že res misli dva vlaka opustiti, da opusti vlaka št. 1718 in 1719, ki odhajata iz Ljubljane ob 7. 35 zvečer, ter iz Trbiža ob 8 uri 49 min. zvečer. Ta dva za prebivalce Doline sploh nimata nikakega pomena. Sicer pa je govorica, da smo pretrgani le do Jesenic, kajti naprej bodo vozili še vedno isti vlaki, — mi naj jo pa mahamo do Jesenic peš. Za poč! Občine, ako se to uresniči, na noge!

— **Regulacija Save.** Z Dunaja se poroča graškim listom, da se izvrše prihodnje leto velika regulacija dela ob Savi pri Kresnicah, Polanah in Ribičah. Stroški so proračunjeni na 150 000 K.

— **Iz blejskega jezera so pogegnili mrtvo Terezijo Rogáč,** o kateri smo včeraj poročali, da je zginita z doma.

— **Na Breznici na Gorenjskem** je bil — sedaj že petič izvoljen županom gospod Anton Kržišnik, posestnik v Žerovnici.

— **Opuščena vlaka.** Pričenši z dnem 1. prosinca 1907 naprej se opustita na progi Jesenice-Trbiž vlaka št. 1720 in 1721, ostaneta pa ista še nadalje v prometu na progi Ljubljana-Jesenice.

— **Smrt na delu.** Ko sta v sredo posestnik Josip Simonič iz St. Ruperta in 47letni preužitkar Jakob Grifberg iz Kamen v gozdu Okrog podirala buke, padla je debela bukova veja Grifbergu s tako silo na glavo, da je nezavesten obležal in drug dan umrl.

— **Nemci se sami bojkotirajo!** Iz Celja se nam piše: Nas Slovence izvajajoča zgradba „Deutschches Haus“ je vnanje po večjem gotova. Notranjščina se prireja; v koliko je gotova, nam ni znano. A toliko nam je znano, da bodo imeli v tem domu, ki naj bo znak celjskega nemštva, tudi — restavracijo in da se je za to „wirtschaft“ baje že pobrigal neki najemnik z Reke! — Nas Slovence seve ves „Deutschches Haus“ in kar se ga drži, presneto malo briga; a milujemo vendar „nemške“ gostilničarje celjske, katerim z otvoritvijo „D. H.“ vzraste spet nova konkurenca. Ni

dovolj, da je „Stadt Wien“ — „trutz-hotel“ vsem celjskim gostilničarjem nemške struje — tistim že delal mnogo situac preglavice, zdaj pa še „Restauration Deutsches Haus“! Nam je prav! Naj se bijejo med seboj! Mi pri tem ne trpimo. A marsikateremu naših celjskih „Nemcev“ se bodo odprle oči ter bode možno jeel treznejše misliti nad „nesebičnostjo“ celjskega „nemštva“. — Že „Hotel Wien“ je nek panamino za nemško Celje — vsaj je spravil enega prvih „macherjev“, dr. Negrija“ iz ozidja „der hartbedrängten Feste gegen slavischen Andrang“ — kaj šele bode njega vis-à-vis! Vederemo! Abderitsko počenjanje naših „völkisch“ — Celjanov“ more nas Slovence le oveseliti, kajti tisto — naj kdo reče, kar hoče — nam le koristi ter nam jasno kaže, da slepa strast pelje v pogubo.

— **Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuju** priredi na Silvestrov večer t. l. v „Narodnem domu“ v Ptuju majhen pevski in godbeni koncert. P. n. čast. pevke in pevci, posebno pa v Ptuj in okolici bivajoči, se tem potom najvjudnejše vabijo k polnoštevni udeležitvi pevskih vaj, v torek in četrtek ob polu osmih zvečer in v nedeljo ob polu dveh popoldan.

— **Samomor.** V Dravo je skočil v Mariboru 27letni zidar Fr. Lubi-ter utonil.

— **Sami sebe so udarili Nemci** na Koroškem z naredbo, da se smejo na Šolah razobešati samó zastave in cesarskih ali deželnih barvah in tole ob patrijotičnih slavnostih. Sedaj pa protestira celovški občinski svet proti tej naredbi: tudi na celovških nemških Šolah bi potemtakem ne smeje viseti frankfurtske! Vitez Metnitz je pripomnil k naredbi, da se gre le za slovenske ljudske šole, da bi te ne razobešale trobojnice, kakor se si to „drznile“ v „nemški“ koroški deželi o priliki otvoritvenih železnic. Ker pa mora vendar še vsaj na zunaj veljati ista pravica za Nemce kakor za Slovence, so udarili Nemci z njo sami sebe. Sedaj pa prihajajo častitljivi celovski možakarji z ogorčenim protestom proti takemu kršenju nemških — seveda ne slovenskih pravic. Radovedni smo, kaj bo deželni šolski svet ukrenil. Pa uverjeni smo, da bodo javno zasakili to naredbo tako, da bo zadela le slovenske šole, kakor je bil tudi njihov namen. Za Slovence ni pravice na Koroškem.

— **Na državnem kolodvoru v Gorici** sta hotela v soboto dva gospoda, namenjena v Ljubljano, kupiti nekaj smotk in razglednice ter oddati brzojavko. Obrnila sta se do trafikantinja na kolodvoru. Na prijazen slovenski odgovor je ženska zarenčala „non capisco“. Ko sta gospoda v opravičeni nevolji izrazila svoje začudenje, da trafikantinja ne zna slovenski, sta se oglasila železniški vratar in neki železniški kurjač. Zašla sta se na slovenska potnika, češ, da sta „fanatikarja“, ju zmerjala in vratar jima je celo prepovedal (!) zahtevati na kolodvoru kaj v slovenskem jeziku. Ko sta potnika pokazala vratarju po stenah nabite napise, češ, saj železniško vodstvo samo priznava slov. jeziku primerno pravico, je vratar potnikom ukazal — zapustiti kolodvor, češ, da ju sicer ven vrže. Kdo daje vratarju potuho, da se upa tako postopati? So-li v Gorici železniški uslužbeni nastavljeni, da tako postopajo z občinstvom?

— **Nova parobrodna vožnja med Reko, Volosko in Opatijo.** Iz Opatije se nam piše: Senjsko parobrodno društvo je oglasilo te dni v teh krajih, da bo z dne 16. decembra t. l. počel voziti parnik tega društva „Petar Zrinski“ med Reko, Volosko in Opatijo vsak dan. Cena samo 40 vin., za sem in tja pa 60 v. Te cene so seveda veliko manjše nego one ogrsko-hrvatske parobrodne družbe. S tem se je pričela huda konkurenca med tema dvema društvoma. Razlika med njima je ta, da je senjsko društvo čisto hrvatsko, ogrsko-hrvatsko društvo je pa vse samo hrvatsko ne. Popotniki so se že velikokrat pritoževali zaradi grdega postopanja uslužbenecv ogrsko-hrvatske družbe. Vsi opomini društvu glede uvedbe vsaj nekoliko hrvaščine na njegovih parnikih so bili zastoj. Namen hrvatskega parobrodnega društva v Senju iskreno pozdravljamo, in pozivljamo vse tukajšnje rodoljube, da podpirajo svoje podjetje.

— **Nevoščljivost opatijske zdraviliške glasbe.** Iz Opatije se nam piše: V Opatiji imamo lečiliščno glasbo, o kateri se je že neko-likokrat pisalo v „Slovenskem Narodu“ da jo je lečiliščna komisija angaževala in sestavila iz čistih nemških bratcev, katerim slovanski komadi tako smrdijo, da skoraj nikoli ni čuti, da bi ti podaniki germanske države svirali take komade, dasi obišče Opatijo največ gostov slovanske narodnosti. Ker ta glasba, če se vzame za sviranje pri kakšnem koncertu,

le na največje prizadevanje in molenjevanje zaigra še kakšen komad izven plesnega ali koncertnega programa, so tukajšnji hotelirji kakor tudi razne korporacije počele druga za drugo naročevati vojaško godbo iz Reke, katera glasba ni samo cenejša ampak tudi gleda, da zadovolji občinstvo kakor tudi naročnika. To pa ni bilo prav Viljemovim podanikom in dogovorili so se, da bodo demonstrirali proti vojaški godbi pri vrkat, ko pride svirat v Opatijo. V nedeljo dne 9. decembra t. l. je bilo po plakatih oglašeno, da bo isti večer ob prosti vstopnini vojaški koncert v hotelu F. Kleina, kar se je tudi fak-tično isti večer izvršilo. Med člani lečiliščne glasbe je bil pa eden, ki je prerano jezik stegnil in s tem izdal njihovo nakano, katera bi se morala isti večer izvršiti. Ko je policija to doznala, ukrenila je seveda vse potrebno, da se to prepreči. In res okoli devete ure prisaširali so kor-porativno člani lečiliščne glasbe ter počeli pred hotelom zvižgati in kri-čati „Abzug Militär-Musik.“ Posle-dica te demonstracije je bila, da je policija spravila lepo vse demon-strante na svojo stran, a drugi dan je prišel od okrajnega glavarstva migljaj, naj bodo zdraviliščni godci pametni, sicer jih pošljejo z zelenim vo-zom v Viljemovo državo, katere pri-padniki so vsi. Radovedni smo, kako bo vse to naša lečiliščna komisija rešila. Ona je kriva, da je prišlo tako daleč, ker angažuje tuje dr-žavljanke za svoje godce, dočim imamo v Avstriji dosti dobrih če ne boljših godcev, ki bi svirali tu in tam tudi kakšne slovanske komade.

— **Obrtno delavsko društvo za Hrvate in Slovence** v Opatiji-Voloski se misli ustanoviti, kakor smo že poročali. Na shodu dne 26. novembra se je izbral odbor, ki ima nalogo, da preskrbi pravila in jih pošlje na namestništvo v Trstu v potrditev. Ko so vodje opatijskega socialno demokratičnega društva to zvedeli, sklicali so takoj protestni shod, na katerem je predsednik tega za nas Slovence nepotrebnega društva klobasal članom, ki so prišli na ta shod, da novo društvo ne bo nikakor v korist delavstvu, ampak v škodo, ker bo skozinsko klerikalno. Seveda to ni res. Socialni demokratje se boje novega društva, ki jim bo vzelo precej ljudi. Še enkrat pozivljamo naše delavce, naj se ne puste voditi za nos od te buže oseb, ker njihova socialno-demokratična politika deluje v pravi luči le v nemške namene, a nikakor ne na korist mednarodnega delavstva, kakor to oni vedno govore. Obrtno delavsko društvo za Hrvate in Slovence v Voloski-Opatiji bo na trdnem narodnem stališču, s katerega se bo tudi vedno zahtevalo delavskih pravic. Zato bi moral vsak delavec, ki se čuti Slovana, pristopiti k temu društvu.

— **Klerikalizem pri Sv. Ivanu v Trstu** vedno oblastneje zastavlja svoje krepilje v ondetni slovenski življi. Pri Sv. Ivanu je podružnica sv. Cirila in Metoda. Nekaj klerikal-nih hetmanov pa hoče pokazati svojo moč, zato agituira za cepljenje po-družnice v dve, da bi se potem hvali-li, koliko oni dajo za narod. Sv. Ivan je vedno zvesto stal v boju za narodne ideale, za napredek in pro-sveto. Upamo, da se Sv. Ivančani ne bodo dali klerikalnim brezdomovincem vpreči v jarem in da bodo stali slej kot prej trdno na narodni podlagi, zvesto se zavedajoč, da le na ta način morejo uspešno braniti svoje posto-janke proti dvojnemu sovražniku našega slovenskega naroda.

— **„Trgovsko-obrtni dom“ na Reki.** Prejeli smo sledeče obvestilo: Na Reki se je ustanovilo društvo „Trgovsko-obrtni dom“. Namen mu je, zbrati na demokratični podlagi ves hrvatski in slovanski trgovski in obrtni življi. „Trgovsko-obrtni dom“ na Reki bo pospeševal stanovske interese svo-jih članov z nasveti, s tržnimi in bor-znimi obvestili in bo shajališče vseh slovanskih trgovcev z Reke in okolice ter tistih, ki prihajajo po poslih tjakaj. Oglasila za pristop naj se pošljejo na „Trgovsko-obrtni dom“ na Reki, Piazza Uermeny št. 2, I. nadstropje. Ustanovniki plačajo 50 K, društva in zavodi 200 K. Letna članarina znaša 12 K. Predsednik je Gjuro Ružič, podpredsednik Josip Ružička. V odboru sta naša rojaka Josip Bole in Dušan Vilhar.

— **Veseli prior.** V soboto smo poročali, da se je v Zagrebu pri pred-stavi kinematografa prior ondetni usmiljenih bratov zabaval z neko žensko. Povzeli smo to vest po nekem hrvatskem listu, ki zdaj preklicuje vso stvar.

— **Otrok zgorel.** V Zagrebu je zgorela petletna Roza Kuček, ka-tero je mati za par minut pustila samo v stanovanju. Ker se ne ve, na kak način je otrok prišel do ognja, uvedli so proti materi preiskavo.

— **Mlad roparski morilec.** 13. julija je 15letni krojaški vajenec Sava Nikolič blizu Požege ubil 10letnega Paja Jagića in otepel 14letnega

Ivana Splihala ter oropal prvega vsega denarja. Potepal se je nato tri mesece po Slavoniji in Srbiji, dokler ga niso prijeli.

— **Slovenske omizje v Sara-jevu,** je priredilo v soboto, 15. t. m. zabavni večer, ki se je prav dobro obnesel. Zanimivemu predavanju gim-nazijskega ravnatelja Bedjaniča, v katerem je opisal svoj pot na Grsko, je sledilo petje in šalivi prizor. Gospa dr. Preindlova zapela je z ljubkim glasom par solo-pesmi, nekaj pevcev pod vrlim vodstvom učitelja Urlepa pa je pelo umetne in narodne pesmi, katerih slednje so se še precej čez polnoč glasile in vzbujale prijetne spomine na dom. V šaljivem prizoru „Ujeti rokovanja“ izzvali so veliko smeha predstavljavci Trapp, Mikuš in Gorjup. Zabava je bila prav živahna in domača ter je menda že zdavna bila nedelja, ko so sitne snežinke spremljale zadnje „omizjane“ domov. Želimo, da bi nam vrla „Slovensko omizje“ kmalu zopet priredilo kako zabavo.

— **Mednarodna panorama na Pogacerjevem trgu** ima ta teden, a le do petka 21. t. m., razstavljene kraje na Jutrovem, kjer se je rodil in preživel svojo mladost Kri-stus, namreč Betlehem, Nazaret, Jeriho, Kano v Galileji itd. Celo v kapelo preosnovana skalna votlina, kjer se je baje rodil Jezus, se vidi. Toda ne le za vernike, za vsakega, ki si želi ogledati nenavadne orijentalске pokrajine, je serija za-nimiva in poučna. Slike so prav do-bre, nazorne. Od petka 21. do petka 28. t. m. se razstavi zrušitev San Franciska vsled strahovitega potresa 17. in 18. aprila t. l.

— **Obleganje Port Arturja.** Ni kmalu svet s tako nestrpnostjo gledal obleganje kake trdnjave, kakor obleganje Port Arturja v zadnji rusko-japonski vojni. Dogodki so nam še vsem v živem spominu. In ko vi-dimo ta teden v panorami-kos-morami na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno slike o imenovanem obleganju, pokličemo si znova v spomin krvavi boj, ki je divjal celih devet mesecev. Serija nam v polni meri poda točno in na-tančno sliko vsega obleganja. Tudi vidimo vse priprave za obleganje, vsakovrstne velikanse topove, oble-ganje v okopih, napade sovražnikov na forih, eksplozije granat itd. Ja-ponski zmagovalni generali se nam predstavijo, popeljemo se v japons-kem zrakoplovu ogledovat oblegano trdnjavo. Serija je velezanimiva in aktualna. Ker so slike izredno fino umetniško dovršene, je obisk vsako-mur kar najbolj priporočljiv in pou-čen. Prihodnji teden zanimiv obisk Palestine, Jeruzalema, Jave, Betlehema, Nazareta, Dama-ska itd.

— **Mešno drsališče** pod Tivoli se je otvorilo z današnjim dnem.

— **Za voznike, prevoznike, po-strežbe in druge.** V zadnjem času je prišlo v navado raznim slojem, ki vozijo s konji in samotež, da, posebno pa še ob slabem vremenu, vozijo po tiru, to je po relizih električne cestne železnice, kjer vozovi seveda mnogo rajši teko, kakor pa po cesti. Glede na to, ker je vsled tega promet mno-gokrat moten in glede na to, ker so relzi privatna last in imajo pravico po njih voziti edino električni vo-zovi, se vsi oni, ki bi jih hoteli pri-vožnji uporabljati, opozarjajo, da bodo policijsko kaznovani.

— **Tatvini.** Delavcu Franu Er-piču je bilo včeraj zjutraj v neki go-stilni v Kolodvorskih ulicah ukradenih ali pa je izgubil devet zlatov po 10 kron in nekaj drobica. — Danes ponoči je bil branjevki Meti Laznikovi iz zaklenjene kleti v Ključavničarskih ulicah ukraden zaboja citron, vrednih 10 K in dva zaboja fižola, katerega je pa bil tat popustil na oknu pred kletjo.

— **Roko si je zlomil** včeraj po-poldne prisiljenec Giedler, ko je delal na Auromem dvorišču v Wolfvih ulicah. Oddali so ga v deželno bolnišnico.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 100 Macedoncev, 25 Slo-vencev in 40 Hrvatov. V Osek je šlo 40 slovenskih šumarjev. V Gastein je šlo 37 Hrvatov, v Inomost 19, v Scheibbs pa 35. V Heb je šlo 40 Ma-cedoncev in 25 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči.** Neka dama je izgubila rdeč svilnat pas z zlato zapono, katerega je našel sluga okrajne bolniške blagajne Fran Črne. Zasebnica ga Ivana Dem-šarjeva je izgubila drno, usnjato de-narnico, v kateri je imela okoli 40 K denarja in vozni listek do Škofje Loke.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes zvečer ob 9. uri v kavarni „Prešeren“. Vstop prost.

— **Jugoslovanske vesti.** — Občni zbor „Matice Hrvatske“. V nedeljo popoldne je imela „Matica Hrvatska“ v Zagrebu svoj občni zbor. Mesto obolelega predsednika dr. Gjuro Arnolda je predsedoval prof. Vekoslav Klaić. Zbora se je udeležilo okoli 70 članov in od-

poslanca „Slovenske Matice“ prof. dr. Fr. Ilešič in kontrolor Anton Trstenjak. Podpredsednik Klaić je v svojem govoru naglašal, da je „Matica“ srečno prebolela krizo, ki se je l. 1904. pojavila v društvu, se spominjal skupnega delovanja Hrva-tov in Slovencev ter predstavil za-stopnika „Slovenske Matice“ zaklju-joč svoj govor z željo, naj bi nad skupščino plaval duh Stanka Vraza — duh hrvatsko-slovenskega bratstva. Dr. Fr. Ilešič se je v pesniško nadahnenem govoru zahvalil predse-dniku in skupščini za presrčni po-zdrav, poudarjal, da sta do sešaj „Matica Hrvatska“ in „Slovenska Matica“ delovali samostojno, odsej naprej pa bode njih delovanje skupno. Govornik je pokazal hrvatsko knjigo, ki jo izda letos „Slovenska Matica“ za svoje člane, v kateri knjigi sta sliki Stanka Vraza in dr. Lju-devita Gaja. Nato je prečital taj-nik dr. Ant. eRadčić svoje poročilo. „Matica“ je v preteklem letu sprejela 98 naročenih in 99 konkurenčnih del. Odbor je imel 14 sej. Poročilo blagajnika dr. Stjepana Ort-nerja izkazuje 685.985 kron pre-moženja, z raznimi zakladi skupaj pa 739.318 kron. Na predlog sena-torja Deželica so se izstopivši od-borniki znova izvolili v odbor. V književni odsek so bili izvoljeni dr. Kučera, prof. F. S. Kuhač in dr. Senoa; v gospodarski odbor pa dr. F. Milobar in prof. Rob. Pin-ter. Za blagajnika je bil za nadaljna tri leta izvoljen dr. Stjepan Ort-ner. Člani „Matice Hrvatske“ so po končani skupščini priredili odposlan-cema „Slovenske Matice“ časten ve-čer v hotelu „Royal“.

— **Hrvatski sabor** je včeraj nadaljeval debato o adresi. Poslanec prof. Purić je v obširnem govoru kritikal postopanje in adresi Star-čevićeve stranke prava. Starčevićanci pravijo, da je koalicija madžarska, a v koaliciji se ne nahaja nobeden madžaron, dočim je Starčevićeva stranka prva sprejela v svojo sredo najhujšega madžarona, dr. Kršnjavega. Govornik je bil svoje dni na-sprotnik Srbov, ker so podpirali Klu-enov sistem, danes je pa njih pri-jatelj, ker se skupno s Hrvati bore za narodno stvar. Purić je na to po-dal zgodovinski pregled ustavne borbe na Hrvatskem, branil taktiko in politiko hrv. srb. koalicije in kon-čno priporočal, da se sprejme adresa koalicije. Starčevićanec Kufrin je kritikoval bivši Kluenov sistem in polemizoval proti „adresu koalicije in izvajanju posl. Zagorca. Nato je go-voril predsednik hrvatske napredne stranke dr. Lorković, ki je v daljšem izvrstnem govoru pobijal po-litiko Starčevićeve stranke prava in ji očital, da je v zvezi z Dunajem, ki hoče razpor med Hrvati in Srbi, da bi si na ta način laglje podjarmil Hrvatsko. Starčevićanci podpirajo s svojo Srbom sovražno politiko to stremljenje. Med govorom dr. Lorko-vića je prišlo do hudih konfliktov med člani koalicije in Starčevićanci, da se je opetovano morala seja pre-kiniti.

— **Tiskovna pravda** po-slanca Supila proti „Hrvat-skemu pravu“. Lansko leto je v „Hrvatskem Pravu“ neki brezimni pisec, ki se je podpisoval s psevdoni-mom „Argus“ v več člankih dolžil urednika „Novega Lista“ v Reki Frana Supila, da je podkupljen od srbske vlade, v svrhu, da deluje za sporazum Hrvatov in Srbov in brani politiko srbske kraljevine, ter da je dobival v ta namen vsako leto od srbske vlade 30.000 dinarjev pod-pore. Zaradi teh očitaj je Supilo vložil tožbo proti odgovornemu ured-niku „Hrv. Prava“ Zočeku. Zagovor-niku Zočkovemu se je posrečilo, za-veliči pravdo za celo leto. Sedaj je pa sodišče odločilo, da se ima raz-prava vršiti v četrtek 20. t. m. in je odbilo vse zavlačevalne predloge obtoženčevega zagovornika dr. Jos. Franka. Ta obravnava obeta biti vrla zanimiva.

— **Obravnava** proti mini-sterialnemu svetniku Strass-noffu, ki je tako imenito, kakor pravijo Hrvati, „nasamario“ zagreb-ske kanonike in vodjo Starčevićanske stranke dr. I. Franka, bo dne 28. t. m. pred zagrebškim sodiščem.

* **Najnovejše novice.** Bra-to-mor. Blizu Linca je ustrelil J. Mayr svojega brata, ker se je čutil prikrajšanega pri dedščini. Nato se je morilec sam smrtno obstrleil. Pred 15 leti je bil morilec zaradi umora obsojen v 5letno ječo.

— **Denarnega pismonoša** je oropal nekdo v neki veži v Lipskem. Z močnim udarcem mu je preklal glavo ter vzel torbo s 7000 markami.

— **Sekcijski načelnik** — tat. Sekcijski načelnik v srbskem finančnem ministrstvu Manojlo-vič je ukradel min. tajniku Petro-viču 10.000 frankov ter tatvino priznal. Petrović je denar založil, vendar sta bila oba vpokojena.

Nad dva metra visoko snega imajo v tirolskih gorah. Stiri dni je neprestano snežilo.

Pezijski šah je v agoni. Vlado je prevzel prestolonaslednik.

* Ubijalec dramatičar. V Milanu je bil lani pred porotniki neki Alberto Olivo, ker je ubil svojo ženo. Olivo je bil inteligenten mladenič. Seznanil se je bil z neko deklico, ki je imela nemoralno življenje za seboj, a od svojega zadnjega ljubimca je dobila lepo doto, ako se omoži. Ta doto je tako očarala sicer poštenega Oliva, da se je oženil z dekletom. Ko je dobil doto, ni mu bilo več za ženo, temu jo je poniževal in grdil. Nastopili so večni prepripi in nekega dne je v prepripi Olivo ubil svojo ženo. Njeno telo je razrezal ter ga odpejal v zaboji v Genovo, kjer ga je vrgel v morje. Toda ribiči so našli zaboj in kmalu se je izvedelo tudi za ubijalca. Pred porotniki se je zagovarjal, da je epileptičen ter je v duševni nezavednosti izvršil uboj. Porotniki so ga oprostili, kar je v javnosti povzročilo toliko ogorčenja, da je ministrstvo zaradi neke formalne napake sodbo razveljavilo ter odredilo obnovo prave. To pa je poroto ogorčilo ter je tudi drugi Olivo oprostila. In sedaj je Olivo izdal dramo v treh dejanjih, kjer je opisal ves dogodek. Sebe predstavlja za čistega angela, svojo ženo pa za pravega vraga. Italijansko občinstvo pa bo kmalu ploskalo ubijalca. Kaj takega je mogoče le v Italiji.

* O razmerju med šolo in domom piše odgovornik Wichnowska v reviji „Wage“. Glavno zvezo med šolo in domom tvori izpričevalo. Ta zveza ima prvotni namen, spajati šolsko in domačo vzgojo in omogočiti na ta način nekako harmonijo skupne vzgoje. V resnici se pa ta zveza suče okoli redov. Starši vprašajo, kako je s sinovi, in učitelji jim izpričevajo odgovore. Ako pa pridejo starši pozivati k učitelju, kako je z otrokom, vedejo se ponižno (ne povsod!), kakor bi hoteli prositi odpuščanja, da imajo otroke, kakor bi bila učiteljeva milost, da smejo njihovi otroci hoditi v šolo, kakor da bi bili učenici zaradi učitelja. To je nečastno razmerje, ki ga starši, dasi neradi, vendar prenašajo zaradi učenca. (Tako razmerje vlada morda v oholi Pruski, pri nas ne, temu je učiteljstvo še srečno, ako se starši brigajo za napredek svojih otrok v šoli).

* Lahka tatvina. Človek bi mislil, da se javni zavodi tako skrbno čuvajo, da iz njih vsaj podne ni mogoče odnesti najmanjše stvari. Da pa temu ni tako, dokazal je urednik „Intransigenta“. Prišel je v Louvre v dvorano, kjer so dragocene afriške starine. V navzočnosti mnogobrojnih obiskovalcev je vzdignil s podstavka 10 kg težko mramornato nagrobno ploščo Kvinta Avrelija, si jo naložil na rame ter je neoviran odnesel. Pet dni pozveje je prišel vprašati ravnatelja zavezo, ali se pripeti kdaj kaka tatvina v muzeju, naker je ravnatelj užaljen odgovoril: „Pri nas je kaj takega nemogoče, ker se ljudem strogo gleda na prste.“ — Nato je časnika daril prinesli ukradeni ploščo, ki je do tedaj še nihče ni bil pogrešil.

* Hrvatski ključavničar inženir na Nemškem. Zagrebčan A. Mura je napravil ravnokar na mornarski šoli v Rostocku izpit za inženirja. V Zagrebu se je izučil ključavničarstva ter delal za pomočnika v raznih velikih tovarnah na Nemškem, kjer se je vsestransko poučil o strojih. Leta 1903. je stopil kot inženirski asistent v prakso pri parobrodnem društvu Hamburg-Amerika. Po dveh letih mu je bilo dovoljeno, da vstopi v mornarsko tehnično šolo v Rostocku, ki jo je absolviral v šestih mesecih ter napravil izpit za inženirja z izbornim uspehom.

* Zaradi lepote izgubila službo. Gospodična Genovefa Gaw, učiteljica v Hammondovi (Indiana), je bila primorana se odpovedati službi, ker je tako lepa, da se vsak v njo zaljubi. Tako je razsodil superintendent, ki ima prvo besedo pri šoli. Šolski otroci in starši so poslali prošnjo z več sto podpisi, naj bi se učiteljica zopet nastavila, toda superintendent je neizprosno.

* Tulaselaktin se imenuje novo sredstvo profesorja Behringa proti tuberkulozi. Nedavno je predaval Behring v Stuttgartu o svojem novem zdravilu. Poslušati sta ga prišla tudi kralj in kraljica. Behring pripoveduje, naj se tulaselaktin vceplja otrokom, dokler še sesajo.

* Poročni prstan je našel mešar Weber v Predicah v kravem želodcu, ko je kravo zaklal. Prstan ima črki M. I. in letnico 2.7. 1903. Kako je prišla krava do poročnega prstana, se ne ve.

* Iz romantične Madžarije. V Satoralja-Ujhelyju so po dolgem brezuspešnem lovu vendar ujeli glasovitega roparskega poglavarja Szarvas-Paka. Lansko jesen je prestal

večletno težko ječo, a od tedaj je izvršil 120 ropov in vlomov.

Književnost.

„Slovenski Trgovski Vestnik“ ima v števil. 12. naslednje vsebino: 1.) Ob koncu leta. 2.) O etabliiranju. 3.) Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 4.) Črtice iz kemije vsakdanjega gospodarskega življenja. 5.) Kaj je treba vedeti podjetniku, trgovcu in obrtniku o dohodarstvenih predpisih. 6.) Konkurenčna klavzula. 7.) Raznoterosti. 8.) Slovensko trgovsko društvo v Celju. 9.) Trgovsko bolnišnico in podporno društvo. 10.) Društvene vesti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Otrok ponesrečil. Janez Bergant, trgovec v Stari Loki, je pustil svojega 3½ leta starega sinčka oditi brez varstva v skladišče, ki stoji tik trgovine. Od tod je šel otrok na mostiček, ki je v zvezi s skladiščem, ter padel v potok, ki je narasel vsled deževja. Drugo jutro so ga našli utopljenega v Sori, kamor ga je potok odnesel. Zaradi te nepravilnosti je bil Bergant obsojen na 5 dni strogega zapora.

Nezvestoba. Janez Plesničar v Lokvah pri Gorici doma, je kot ekspedient južne železnice v Borovnici ponesrečil vsoto 109 K 85 v kot voznino. Dotične nakladne liste si je deloma pridržal ali pa uničil. Nekaj škoda je poravnane. Obsojen je bil na en mesec ječe.

Vasovatec nimaraliti. France Aleš, posestnik sin iz Perhoveca, se je ujezil na fanta Alojzija Lipovška, ker ni maral iti z njim k nekemu hlapcu vasovatu. To je bilo povod, da ga je Aleš udaril z okleščkom po levi roki in mu zlomil kost. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Tatvina. Anton Flander, delavec na Javorniku, je vzel pri postelji na steni visečo uro z verižico, ki je bila last Franceta Gmajnarja. Da bi ga ne izsledili, zakopal je ukradeno reči pod neki grm. Flander je orožnikom, ki so ga prijeli, obstal tatvino. Ker je bil zaradi enakega čina še dvakrat kaznovan, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Z vijakom ga je udaril. Janez Pirc, tovarniški delavec iz Kosez, je dne 29. mal. srpana t. l. zvečer v Zgor. Šiški zadel na neko ruvanje, ki se je vršilo na okrajni cesti med fanti Jakobom Kosancem in Janezom Peršinom na eni, ter Andrejem Perkom, posest. sinom, na drugi strani, zaradi neke „preže“, pri kateri se je čutil Kosanc prikrasnega. Brez poverda je pa segel Pirc v to rabuko ter z vijakom, katerega je imel privezanega na vrvi, dvakrat udaril po glavi Andreja Perka ter ga smrtno nevarno poškodoval. Ker je Pirc znan pretepač, je bil obsojen na eno leto težke ječe.

Vzoren sin. Delavec Janez Kastelic goji jezo na brata Toneta. Dne 20. vinotoka se je prepiral obdolženec v bratovi hiši v Dobropolju. Vmes je posegel tudi njegov oče in se zavzel za Toneta. To je pa sina Janeza raztogotilo, da je vrgel očeta na tla ter ga večkrat udaril s sekirnim toporiščem. Obsojen je bil na 14 dni ječe.

Opeharjena lista. Rudolf Orešnik, provizijski agent za nabiranje inseratov za „Mladostovenca“ in „Naš list“ je opeharil meseca vinotoka in listopada dotična konzorcija, oziroma lastnika za 304 K na ta način, da je ponarejal naročilne liste, kar odkrito sam priznava. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Okno se je odtrgalo. Andrej Sova in Lorenc Zaplotnik sta 26. vel. srpana predpodne stala pred občinsko hišo v Trzinu. Na enkrat se odtrga težko železno okno, ki je viselo le na enem tečaju pri podstrešni sobi in pade na tla, pri tem pa tako nesrečno zadene spodaj stoječega Zaplotnika na glavo, da je drugi dan umrl. Kot lastnik hiše se je imel zagovarjati Josip Deu, posestnik iz Kovora. Izjavil je, da je naročil popravilo družega tečaja, če se pa to ni takoj zgodilo, ne zadene njega krivda. Drugi toženi Matevž Stroj, tovarniški delavec pa pravi, da ko je on vzel drugi dotično podstrešno sobo v najem, ni pogledal, če je okno popravljeno ali ne. Sodišče je oba oprostilo radi pregreška zoper varnost življenja.

nerja so žele sedaj zaslediti. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Dva zrela ptička. 19letni Bonifacij Zorman in 16letni Jožef Pavličič sta služila pri posestniku Francetu Juvanču v Olševku, prvi za hlapca, drugi za pastirja. Ljudem se je čudno zdelo, da ta dva fanta trošita po gostilnah denar, če ravno sta imela še ves zaslužek spravljeno pri gospodarju. Kmalu so jima pa prišli na sled, da jemljeta gospodarju denar. Vzela sta vsega skupaj 80 K 46 v, česar ne tajita. Obsojena sta bila vsak na 6 tednov ječe.

Telefonska in urložjavna poročila.

Maribor 18. decembra. Polkovni zdravnik dr. Svaton, ki je dal vojaka Bernekerja pretepati, češ, da je pijan, dočim je imel kroglo v glavi, je od službe suspendiran in teče proti njemu vojaškokazenska preiskava.

Dunaj 18. decembra. Poslanska zbornica razpravlja danes o nujnem predlogu zaradi zvišanja dohodkov kancelijakim pomočnikom. Mislilo se je, da bo stvar hitro rešena, a razprava je zadobila tako velik obseg, da še zdaj ob 3. popoldne ni slutiti, kdaj bo končana.

Dunaj 18. decembra. Položaj v gosposki zbornici se je zopet tako poostiril, da se govori že o krizi. Večina gosposke zbornice je pač pripravljena, odnehati glede pluralitete, za ta slučaj pa zahteva brezpogojno garancijo, da se določi numerus clausus že v zakonu o volilni reformi. To se smatra kot nemogoče in od tod govorice o krizi. Danes se je bavil s to zadevo ministrski svet in rekateri ministri priznavajo sami, da je položaj kritičen.

Dunaj 18. decembra. Čehi so danes vložili interpelacijo glede imenovanja častnih meščanov v Budjevojicah Interpelantje vprašujejo, kako se strinja s častjo ces. kralj ministrov, da se puste v nemške politične namene voliti za častne meščane.

Dunaj 18. decembra. V industrijskem svetu je imel trgovski minister Fort danes velik govor, v katerem je delal tudi propagando za vladni načrt o volilni reformi.

Pariz 18. decembra. Novo ustanovljeno delavsko ministrstvo se preseli v palačo, v kateri je doslej prebival kardinal nadškof Richard.

Sarg glicerina *strjeno in tekoče*
mjilo *naprednja kosa*
belo in nežno.
Sobi se povsod.

Materan se lahko z mirno vestjo priporoča, da pri svojih otrokih rabijo brzo in zanesljivo učinkujočo, neprekosno Baby-mira črme lekarnarja pl. Brodjočina, ker je boljša nego vsak posipalni prašek, brzo odstranja izpuščaje na koži in na glavi, rdeče lise na koži, hitro suši odrgnjeno razpoko ali ranjeno kožo, je izvrstna za obnovu gladke kože, če je po vetru in mokroti postala raskava. Škatljica Baby-mira črme stane v lekarni 60 h, 5 škatljic za 3 K 20 h razpošilja poštnino prosto izdelovalec H. Brodjočin, lekarnar v Zagrebu št. 95.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specijalit. najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d. **Dež. lekarna Milana Leusteka** v Ljubljani, R. sljiva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 49-50

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 18. decembra 1906.

Maloobsejni papirji.	Denar	Blago
4½% majska renta	99 25	99 45
4½% srebrna renta	100 25	100 4
4½% avstr. krona renta	99 —	99 20
4½% zлата	117 40	117 67
4½% ogrska krona renta	95 70	95 90
4½% zлата	114 40	114 60
4½% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4½% posojilo mesta Spiljet	100 50	101 50
4½% posojilo mesta Zadar	99 30	100 30
4½% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99 75	100 75
4½% češka dež. banka k. o.	99 50	99 60
4½% zlast. pisma gal. dež. hipotekne banke	100 45	101 45
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105 —	105 —
4½% zlast. pisma Innerst. hranilnice	100 —	101 —
4½% zlast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 —	100 25
4½% z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100 —	100 20
4½% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4½% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	99 90
4½% prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
3½% prior. juž. žel. kup. 1/2 1/2	318 50	316 90
4½% avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke.

Srečke od l. 1860/1	218 —	219 —
od l. 1864	269 —	272 —
iz tiske	154 —	155 50
zem. kred. l. emisije	278 —	288 —
il.	288 25	298 25
ogrške hip. banke	314 —	322 —
srbske a frs. 100 —	101 —	109 20
turške	162 50	163 50

Basilijske srečke . . . . . 22 40 | 24 4 || Kreditne . . . . . | 454 50 | 464 50 |
Inomoške	79 —	87 —
Krakovske	89 —	93 —
Ljubljanske	60 —	65 —
Avstr. rdeč. križa	47 —	49 —
Ogr.	28 —	30 50
Rudolfove	55 —	60 —
Salcburške	72 —	81 —
Dunajske kom.	5 0 —	510 50

Delnice.

Južne železnice	178 50	179 50
Državne železnice	679 25	680 25
Avstr.-ogrške bančne deln.	1779 —	1789 —
Avstr. kreditne banke	686 50	687 50
Ogrske	528 —	529 —
Zivnostenske	242 50	245 —
Premogokop v Mostu (Brux)	749 —	751 —
Alpinski montan	628 25	629 25
Praške žel. ind. dr.	702 —	712 —
Rima-Muranyi	572 75	573 75
Trboveljske prem. družbe	285 —	289 —
Avstr. orožne tovr. družbe	555 —	559 —
Češke sladkorne družbe	149 —	150 80

Valute.

C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 11	19 13
20 marke	23 48	23 56
Sovereigns	24 02	24 08
Marke	117 60	117 80
Laški bankovci	95 60	95 80
Rubli	2 52	2 53
Dolarji	4 84	5 —

Valute.	11 34	11 39
C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 11	19 13
20 marke	23 48	23 56
Sovereigns	24 02	24 08
Marke	117 60	117 80
Laški bankovci	95 60	95 80
Rubli	2 52	2 53
Dolarji	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 18. decembra 1906.

Termin.	50 kg K	7 43
Pšenica za april	50	6 59
Rž	50	5 17
Koruzna	50	7 47
Jčva	50	7 47

Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

7. letna nad morjem 06-9		Srednji letni tlak 786.0 mm			
graden	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17	9. sv.	739-1	-4-6	sl. svzhod	jasno
18.	7. sv.	738-9	-7-0	brevetno	oblačno
"	8. pop.	738-9	-1-3	sl. svzh.	oblačno
Srednja večerajšnja temperatura:					41°, nasele: 1-8°
— Padavina v mm 00					

Tužnega srca javljamo o smrti preblagorodne gospe

Marije Zetlinovich
hišne posestnice

ki je v ponedeljek, 17. t. m. ob dveh popoldne v 81. letu svoje dobe, previdna v Gospodu mirno zaspala. Pogreb bo v sredo, 19. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kongresni trg št. 3, na pokopališče k Sv. Križu. 4503

Zadušne maše se bodo darovale v cerkvi Marijinega oznanenja.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1906.

4503 **Žalujejo sorodniki.**

Brez vsakega posebnega obvestila.

Zahvala.

Rodovina Josip Benedikt se iz vsega srca zahvaljuje za neštivilne dokaze odkritega sočutja, ki so ji ob boleznih in smrti njih iskreno ljubljene.

Kamila

dohajali tako dobrodejno. Takisto se zahvaljuje iskreno za prelepe poklonjene cvetice, za genilne žalostinke in za mnogobrojno spremstvo na pokojnikovo poslednje počivališče. 4502

V Ljubljani, 18. dec. 1906.

Išče se stanovanje

za 1. februarj 1907, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlik, prvo ali drugo nadstropje; ne daleč od Marijinega trga.

Ponudbe na anonimni biro, Rimeka cesta 2. 4493-2

Inteligenten mladenič, nemštine in slovenščine zm. zvezu, priključive vna. ajpsti, **išče mesta** pri odvjetniku, zdravniku ali v trgovini kot

sluga.

Gre tudi na deželo. Ponudbe se prosijo pod „Albin“ glavna pošta restant, Ljubljana. 4499-1

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6. —
Telefon št. 154.

37 letni bivši orožniški stražmešter 3 majhno mirovino išče gospodično ali vdovo brez otrok, takisto 3 majhno mirovino, ki bi mu

gospodinjala.

Prosi se za sliko, ki se vrne.

Ponudbe pod „Tovariš 103“ na upravn. „Slov. Nar.“ 4437-2

Mladenič

v najlepši dobi, lepe zunanosti, posestnik, trgovec in obrtnik, imajoč veliko posestvo, trgovino in obrt v večji vasi blizu Trsta, se želi seznaniti z gospico ali mlado vdovo z gotovino od 10.000 K naprej. 4500-1

Ponudbe naj se pošiljajo pod „Bodočnost 164“ poste restante, Trst. Ako mogoče s sliko. Za tajnost se jamči. Več se izve v upravnstvu

4437-2

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI. (1906).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vsa leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

4497-2

Razpis službe.

„Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu“ razpisuje mesto

uradnika

in 4497-2

mesto vežbenika.

Prošnje s prepisi izpričeval in opazko, kdaj lahko vstopi ter z zahtevo plače, je vposlati do 20. decembra t. l. na predsedstvo zadruga.

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanu 1906 (avstr. juror.)

Dr. Hugon vit. Porenta

primarij dobrodelnega zavoda v Trstu, izjavlja, da je spoznal, da ob obolenosti želodca in čreves točno in hitro deluje

želodčna tinktura
(tudi odvajalna)
lekarnarja

Piccolijav Ljubljani

na Dunajski cesti.

Stekleničica 20 vinarjev.

12 stekleničic z zavojem vred 270 K

24 " " " " 512 "

70 " " " " 14. — "

poštni zavitek. III 4354-1

Gostilničarja

na račun se išče za jako dobro
id. č. hotel.

Kje, pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Lepi lokali

priljubljeni za vsako trgovino ali za pi-
sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Graščinsko posestvo

na Spodnjem Štajerskem

120 orlov obsežno, nov grad,
velik hlev za 40 govedi in 30
prašičev, kozlec, 40 metrov dolg,
na katerem leži 800 metrskih
centov sena. Živali je 4 pare
volov in 2 kravi.

Cena 44.000 kron.

Na vprašanja pod „H. K.“ poštni
predal 63, Celje, se takoj natančno
odgovori.

4433-3

Potovalci

zavarovalne stroke se iščejo za me-
sečno plačo in provizijo. Reflektira se
samo na dobre in preizkušene moči.

Ponudbe pod „Potovalci“ na
upravništvo „Slov. Naroda“.

4446-3

Zahvala.

Povodom težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše iskreno
ljubljenice hčere oz. matere in sestre, gospe

Ane Juvančič roj. Schneider

prejeli smo toliko dokazov odkritosrčnega sočutja, da se nam je nemo-
goče vsakemu posebej zahvaliti. Zato se zahvaljujemo tem potom vsem,
ki so nas tolažili med boleznijo in ob smrti drage pokojnice, nadalje
vsem darovalcem prekrasnih vencev in vsem, ki so v tako mnogobrojnem
številu spremili rajnico na zadnjem potu. Posebej se pa še zahvaljujemo
vodstvu ljudske šole in šolski mladini, slavnim društvom „Sokolu“,
„Citralnici“, „Gasilnemu društvu“ in pol. društvu „Vodnik“ v Šiški, „Žen-
skemu telovadnemu društvu“ in „Sokolu“ v Ljubljani, „Splošnemu slo-
venskemu ženskem društvu“, trgovskemu društvu „Merkur“, „Društveni
godbi“, zlasti pa še pevskim zborom „Glasbene Matice“, „Ljubljane“ in
„Ljubljanskega Zvona“ za vse v srce segajoče petje na domu, v cerkvi
in na pokopališču. Se enkrat: srčna hvala vsem!

Spodnja Šiška, dne 18. decembra 1906.

Rodbini Juvančič in Schneider.

Zobozdravnik

med. univ.

dr. Gustav Rodoschegg

je prevzel prakso umrlega
zobozdravnika **fr. Paichla**
in ordinira kakor njegov prednik

na Starem trgu št. 2,

I. nadstropje

od 9. do 12. dopol. in od 2. do 5. popold.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

4012 18 Številka telefona 210.

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

priljubljeni slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izborne

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 34.788.837-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87.176.383-75 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica na sv. države

s varnostjo slovensko-moravne uprave.

Vsa posojila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom in parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov
od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije
in druge javne zgradbe.

Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 — v hiši Kmetske posojilnice.

Opomba: G. Dragotin Puc ni več zastopnik mizarske zadruge.

Ribe

dobropoznati karpi in ščuke
i živalske graščine
bodo v bogati izbiri 4474-2

dne 19., 21., in 24. decembra
na tuk. ribjem trgu
v vsaki množini na prodaj.

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem nealkoholnih
osvežilnih pijač se lahko izvršuje takoj
z najboljšim uspehom. Za oblastveno
dovoljenje za izdelovanje in prodajo se
jamči in Vam uredi prav na mestu
izveden strokovnjak brezplačno teme-
ljito manipulacijo. Primeren ponk v
dosego brze prodaje. Brezkonkurenčne
vrste in reklame na razpolago. Resni
ponudniki naj pišejo pod „Goldgrube
2500“ na anončno ekspedicijsko **Eduard
Braun na Dunaju, I., Rotenturm-
strasse 9.**

Odv. praktikant

išče službe. Pisal bi od začetka
zastonj.

Ponudbe pod „1000 Jesenice“.

Priložnostni kup.

Jako dobro ohranjen skoro nov
francoski pianino

se takoj prod.

Kje, pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Vljudno se priporoča trgovina s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,
Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 24

Primerni darovi za Božič in Novo leto

Trgovina in zaloga umetnin

Josip Kaplan

Dolga ulica št. 12 ZAGREB Telefon št. 245.

je znana kot najsolidnejši in najcenejši
izvor za nabavo slik v modernem slogu
z okusnim okvirom kakor tudi kot naj-
večje in najcenejše skladišče okvirov.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Sprejme se trgovski pomočnik

manufakturne stroke, spreten prodajalec lepega vedenja, vo-
jaščine prost, starost 25-30 let proti dobri plači kot boljša
moč. Biti mora zmožen obeh državnih jezikov. — Ponudba s sliko naj
se pošlje na **R. MIKLAUC, Ljubljana.**

4501-1

Razglas.

Radi oddaje
mizarskih in ključavničarskih del za zgradbo mestne višje
dekliske šole

vršila se bode dne 20. decembra t. l. ob devetih dopoldne

javna pismena ponudbena razprava

pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih mestnega stavbnega urada, kjer
so tudi proračuni, načrti, pogoji in drugi zadevni pripomočki ob navadnih uradnih
urah vsakemu na vpogled razgrnjeni.

Ponudniki morajo svoje pismene ponudbe, opremljene s 5% vadijem
do rečenega časa zapečateni izročiti. Posamične cene navesti je v številkah in
besedah.

Izrečno se opozarja, da se na ponudbe, ki ne bodo povsem ustrezale
razpisnim pogojem, ali katere se bodo pogojno glasile, in konečno na take,
katere bi bile prekasno vložene, ne bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 4. decembra 1906.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc,
Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

11-30 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr.
drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Ce-
lovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta,
Kočevja.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Prage, Dunaja zahodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-
Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osební vlak iz Selcila,
Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,
Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.

8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplic,
Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Prage, Linca,
Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,
Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.

11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja,
Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

8-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Naprodaj je na Loki na meji med Hrvatsko in Kranjsko

krasno posestvo

obstoječe iz 4 hiš v najboljšem stanju. Ena hiša je čisto nova, moderno zidana, dve hiši se pa dajeta v najem. Nova hiša z ledenico je spojena s staro, kot da je ena hiša, in tu obstoji stara gostilna, v kateri se potoči 100 hl piva, 70 hl vina in 8 hl žganja. Gostilniški prostori so jako lepi in krasni, takisto sobe za tuje. Lepi prodajalniški prostori. Trafika. Okoli hiš je v enem kosu 10 oralov zemlje, zraven tri parcele za drva. Ena parcela je nanovo obsajena z več tisoč smrekami. Zraven spada tudi $\frac{1}{13}$ gmajnske pravice od prilično 38 oral. Zemlja okoli hiš je jako dobro obdelana. Poleg posestva teče potok Čabranka, najpripravnejše mesto za žago in mlin, a osobito pripravno za letovišče ali za kopališče. Pripravno je tudi za mesarski ali vsak drugi obrt, lahko se pa tudi napravi za mesto Čabar električna razsvetljava. — Natančnejše pove lastnik Roman Vrus na Loki, pošta Čabar na Hrvatskem. 4451-2

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Št. 44.056.

4458-2

Uabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoritelji

čestitanja ob novem letu in godovih s tem, da si jemlje

oprostilne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado se usoja mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostilnih listkov drage volje prevzeli gosp. trgovci J. S. Benedikt v Prešernovih ulicah ter H. J. Hamann in Vaso Petričič na Mestnem trgu.

Urhutega se bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal uradni mestni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno krono in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisnim pošiljkatvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane,
dne 12. decembra 1906.

Silno znižane cene!

Velika priložnostna božična prodaja

pri

4470-2

Ernestu Sarku

v Ljubljani, na Dvorskem trgu 3.

Kožuvinaste garniture vseh cen.

Svilnato blago za bluze, poslednja novost.

Svilnate šerpe in avbice za gledališče.

Rokavice, vse vrste za dame in gospode.

Damske kravate in ovratniki (posebne novosti).

Pasovi lakasti in gumasti v največji izbiri.

Damske in moške galoše prve vrste.

Predpasniki in žepni robci.

Spodnja krila, svilnata, klotasta in suknena.

Normalno perilo

za gospode, dame in otroke.

Volnina za otroke.

Damske in otroške volnate nogavice, moške srajce, ovratniki, manšete, prsi, hlaeniki, nogavice, vsi toaletni predmeti, moške kravate v nedosežni veliki izbiri in po najnižjih cenah.

Prepričajte se o izredno ugodnih cenah.

V zalogi imam letos
izvanredno lepe
skladne koledarje
s krasnim ozadjem.
Koledarji so popolnoma brez napake. Firma in reklama vtisne se brezplačno.
Cene na zahtevo.
Velikanska izbira božičnih in novoletnih razglednic.
I. Bonač
v Ljubljani. 4317-8

Razprodaje

nimam

ali prodajam narejene obleke za gospode in dame zaradi prošle sezije v 4448-6

polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Kartoni

za razpošiljanje

klobas in * sur. masla.

Najopravnejša in najcenejša embalaža za 5 kg ovoj.

Cene in vzorci na razpolago.

Mastni papir za ovij. klobas.

Pergam. papir za ovijanje sur. masla.

4316-8 Vpraša naj se pri

Ivanu Bonaču

kartonažna tovarna

v Ljubljani.

Globoko znižane cene

pri

„Veliki tovarni“

LJUBLJANA

Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.

Priporoča

svojo veliko in svežo zalogo konfekcije za gospode in dečke.

Velikanska izbira konfekcije za dame in deklice.

Velika zaloga kožuvin za gospode.

A. LUKIČ,

poslov.

4202 11

Krasne

originalne platnice

iz fin. in močnega angl. platna

za vse letnike listov:

Cena s pošto:

„Ljubljanski Zvon“ (različne barve) 1:50

„Slovan“ (v oliv. moder. platnu) 2:60

„Dom in Svet“ (različ. barve) 1:60

„Zvonček“ (različne barve) 90

dobe se pri 4431-2

IVANU BONAČU v Ljubljani

Znasek naj se blagovoli po nakaznici z naročilom doposlata.

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču št. 97 skladišče hvalne znanih gepeljnov, slamoreznic, klinj, mlatilnic, motorjev za žage in mline, tromb in cevi za vodo-vode ter vseh potrebnih za kmetijstvo. 3735-19

Nizke cene!

Zaj. mčeno blago!

Pri nakupovanju božičnih in novoletnih daril, naj se ozira na domačo priporočljivo manufakturno trgovino

Češnik & Milavec

(pri Češniku)

Ljubljana - - Singarjeve ulice

Postrežba strogo solidna.

4471-2

Na najvišji ukaz Njegovega c. kr. apost. Veličanstva

XXV. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zak. dovoljena, obsega

18.389 dobitek v gotovini v skupnem znesku 512.880 K.

Glavni dobiček znaša **200.000 kron** v gotovini.

Srečkane bo nepreklicno 20. decembra 1906.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaj III., Vordere Zollamstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, pešnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastonj. — Srečke se dostavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

3975 10

Oddelek za državne loterije.

Cankarjev jubilej.

V ponedeljek, 17. t. m., je izšla v

L. SCHWENTNERJEVEM založništvu

nova knjiga IVANA CANKARJA:

„Krpanova kobila“.

Je to že deseta knjiga Cankarjeva, izšla v tem založništvu. Ta dogodek, brez primere doslej v slovenskem knjigotrstvu, sta proslavila pisatelj in založnik kot jubilej. Cankar je zbral v tej knjigi svoje najboljše satirično-polemične spise, dodal nekaj novel in literarno povest „Poslednji dnevi Štefana Poljanca“ ter napisal znamenit predgovor, nekako svojo umetniško avtobiografijo. Založnik pa je oskrbel knjigi sijajno umetniško opremo, v kakršni pač še ni izšla nobena slovenska leposlovna knjiga. Potret Ivana Cankarja — karikature — risbo na naslovnem listu in druge okraske je narisal znani karikaturist Hinko Smrekar.

Ta knjiga je brez dvoma fenomenalen pojav v slovenski književnosti.

4431-3

Cena: broširano K 4—, elegantno vezano K 5:50, po pošti 30 vin. več.

V L. Schwentnerjevi založbi je izšlo nastopnih devet Cankarjevih knjig:

VINJETA. Vel. 8°. Str. 328. 1899. Cena broš. K 3:60, eleg. vezano K 4:60, po pošti 20 vin. več.

JAKOB RUDA. Drama. 8°. Str. 104. 1900. Broš. K 1:20, po pošti K 1:30.

ZA NARODOV BLAGOR. Komedija. 8°. Str. 132. 1901. Broš. K 2—, eleg. vez. K 3—, po pošti 20 v. več.

KNJIGA ZA LAHKOMISELNE LJUDI. Vel. 8°. Str. 192. 1901. Broš. K 2:50, eleg. vez. K 3:50, po pošti 20 v. več.

KRALJ NA BETAJNOVI. Drama. 8°. Str. 88. 1902. Broš. K 2—, po pošti K 2:10.

EROTIKA. Nova izdaja. 8°. Str. 104. 1902. Broš. K 2—, eleg. vez. K 3:20, po pošti 10 vin. več.

HIŠA MARIJE POMOČNICE. 8°. Str. 160. 1904. Broš. K 2—, eleg. vez. K 3:50, po pošti 20 vin. več.

GOSPA JUDIT. Vel. 8°. Str. 134. 1904. Broš. K 2—, eleg. vez. K 3:20, po pošti 20 vin. več.

NINA. 8°. Str. 152. 1906. Broš. K 2—, eleg. vez. K 3:50, po pošti 20 v. več.

~~~~~